

CANLILARIN YAŞAM DÖNGÜLERİ

Canlılar yaşamları boyunca doğar, büyür, gelişir, çoğalır ve ölür. Bir canlının dünyaya gelmesiyle başlayıp yaşamının sonuna kadar geçirdiği aşamaların tamamına **yaşam döngüsü** denir.

Doğma → Büyüme ve gelişme → Çoğalma → Ölüm

Canlılar çoğalarak kendilerine benzer yeni canlıların oluşmasını sağlar. Böylece yaşam yeni bireylerle devam eder.

*** Bütün canlıların bir yaşam döngüsü vardır. Ancak canlıların yaşam döngülerindeki aşamalar aynı şekilde gerçekleşmez.

Canlıların;

- Dünyaya gelme biçimleri,
- Büyüme ve gelişme süreçleri,
- Çoğalma biçimleri,
- Yaşam süreleri

birbirinden farklı olabilir.

Örneğin bazı hayvanlar yumurtadan çıkar, bazıları ise doğarak dünyaya gelir. Bitkilerin yaşam döngüsü ise genellikle tohumla başlar.

Bitkilerin Yaşam Döngüsü

Tohum → Çimlenme → Genç bitki → Yetişkin bitki → Yeni tohumlar

1. Tohum

Yeni bir bitkinin yaşam döngüsü tohumla başlar.

2. Çimlenme

Uygun koşullarda tohumdan küçük bir bitki çıkmaya başlar. Buna **çimlenme** denir.

3. Büyüme ve Gelişme

Küçük bitki zamanla büyür ve gelişir.

4. Yetiřkin Bitki

Bitki geliřimini srdrr ve yetiřkin bir bitki hline gelir.

5. Yeni Tohumlar

Yetiřkin bitkinin oluřturduėu yeni tohumlarla yeni bitkilerin yařam dngs bařlayabilir.

Hayvanların Yařam Dngs

Hayvanların da yařam dngleri vardır. Ancak btn hayvanlar dnyaya aynı řekilde gelmez. Bazı hayvanlar yumurtadan ıkar, bazı hayvanlar ise doėar.

*** Tavuėun yařam dngs:

Yumurta → Cıvcıv → Yetiřkin tavuk → Yumurta

Yumurtadan cıvcıv ıkar.

Cıvcıv byr ve geliřir.

Yetiřkin bir tavuk hline gelir.

Yeni yumurtalarla yařam dngs devam eder.

*** Kelebeėin yařam dngs:

Yumurta → Tırtıl → Pupa → Kelebek → Yumurta

Kelebek yařamına yumurtadan bařlar.

Yumurtadan tırtıl ıkar.

Tırtıl byr ve pupa dnemine geer. (Kozasını rer)

Daha sonra yetiřkin kelebek oluřur. (Kozadan ıkar)

Yetiřkin kelebek yumurtlayarak yeni bir yařam dngsnn bařlamasını saėlar.

UNUTMAYALIM!

- Her canlının bir yařam dngs vardır.
- Canlılar byr ve geliřir.
- Canlılar oėalarak yeni bireylerin oluřmasını saėlar.
- Bitkilerin yařam dngs tohumla bařlayabilir.
- Bazı hayvanlar yumurtadan ıkar.
- Bazı hayvanlar doėarak dnyaya gelir.
- Canlıların yařam sreleri farklıdır.